

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

28 iunie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Guzun Ion,

Judecători – Daguța Sergiu, Eremciuc Ghenadie,

examinând, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2023, în cauza penală în privința lui

Casap Iurie XXXXX, născut la xxxxxx, originar din xxxxx, cu viză de domiciliu în xxxxxx și locuitor al xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 12.05.2022-01.12.2022;

Instanța de apel: 29.12.2022-07.02.2023;

Instanța de recurs: 07.04.2023 – 28.06.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 01 decembrie 2022, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Casap Iurie a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (4) și art. 264¹ alin. (4) Cod penal, și i s-a stabilit pedeapsa după cum urmează:

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din data de 28.04.2022), sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din data de 06.07.2022), sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Casap Iurie, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Termenul pedepsei aplicate lui Casap Iurie s-a dispus a fi calculat din data

reținerii acestuia.

S-a aplicat în privința lui Casap Iurie măsura preventivă sub formă de arest preventiv.

A fost soluționată soarta mijloacelor materiale de probă.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat că, *Casap Iurie*, la data de 28.04.2022, *aproximativ în jurul orelor 17:10, fiind în stare de ebrietate alcoolică, nedeținând permis de conducere, astfel încălcând prevederile pct. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere care prevede că "Conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă în stare de ebrietate", aflându-se la volanul automobilului de model „XXXXX”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, în timp ce conducea pe traseul R8, sat. Ruseni, r-nul Edineț a fost stopat de către agenții de patrulare a Plutonului „Edineț, Briceni, Ocnîța” a Regimentului de patrulare "Nord" a INSP a IGP.*

În timpul verificării actelor la colaboratorul poliției a apărut suspecția, precum că Casap Iurie a consumat băuturi alcoolice. Fiind supus testării alcoolscopice cu aparatul „Drager” s-a stabilit că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat era de 1,03 mg/l, ce corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Ulterior, fiindu-i propus de a se deplasa la Spitalul raional Edineț pentru a trece examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și colectării probelor biologice, ultimul categoric a refuzat.

În conformitate cu prevederile pct. 6 lit. a) al Regulamentul privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 16 aprilie 2009, „Examinării medicale se supun persoanele la care în urma testării alcoolscopice s-a constatat o concentrație de alcool în aerul expirat, corespunzătoare stării de ebrietate cu grad avansat de alcoolemie.”.

Tot el, Casap Iurie, nedisponând de permis de conducere, la 06.07.2022, aproximativ la ora 08:40, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, încălcând prevederile Regulamentului circulației rutieră și anume pct. 10. 2 lit. „a” persoana care conduce un autovehicul trebuie să posede și, la cererea lucrătorului de poliție, este obligată să înmâneze pentru control: permisul de conducere perfectat pe numele său, valabil pentru categoria (subcategoria) din care face parte autovehiculul condus și pct. 14 lit. „a” conducătorul de vehicule îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, în timp ce conducea automobilul de model „XXXXX” cu nr. de înmatriculare XXX XXX, pe traseul R-8 km-7, Ruseni-Edineț, a fost stopat de către angajații de poliție, care în urma controlului efectuat l-au suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică.

Potrivit procesului-verbal de testare alcoolscopică din 06.07.2022, efectuată cu aparatul „Drager - tichet test nr. 6810” s-a stabilit o concentrație a vaporilor de alcool în aer expirat de către Casap Iurie de 1,69 mg/l, ce corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Tot atunci, în conformitatea cu pct. 6 lit. a) al Regulamentului privind modul de testare alcoolică și examinare medical pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, Casap Iurie de prelevarea probelor biologice (sânge) categoric a refuzat.

Prima instanță a stabilit că, prin acțiunile sale intenționate Casap Iurie a comis infracțiunile prevăzută de:

- **art. 264¹ alin. (4) Cod penal**, după semnele: *refuzul conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei, precum și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere;*

- **art. 264¹ alin. (4) Cod penal**, după semnele: *refuzul, împotrivirea și eschivarea conducătorului mijlocului de transport de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și naturii ei și de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

3. Sentința a fost atacată cu apel de către:

- procurorul în procuratura raionului Edineț, Podgurschi Nadejda, prin care a solicitat admiterea apelului și casarea parțială a sentinței în latura penală;

- avocatul Natalia Ciumac în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței și aplicarea unei pedepse mai blânde, neprivative real de libertate.

3.1 În conținutul cererii de apel depuse, procurorul a invocat că:

- sentința este neîntemeiată și pasibilă anulării în latura aplicării pedepsei, care este prea blândă;

- corectarea inculpatului poate avea loc prin aplicarea față de acesta a pedepsei cu închisoarea axată practic la limita minimă admisibilă, fiind nejustificat stabilit cuantumului total de 4 luni închisoare, or, Casap Iurie nu este pentru prima dată în conflict cu legea penală, caracterizându-l din punct de vedere negativ, fiind evidentă tendința acestuia de a leza valorile ocrotite prin lege, acesta fiind deja la a treia condamnare;

- ținând cont de gravitatea faptelor, de consecințele acestora, de caracterul valorilor sociale lezate, de personalitatea inculpatului care nu a făcut concluzii respective din anterioarele condamnări, consideră că pedeapsa sub formă de închisoare stabilită inculpatului prin sentință - 4 luni închisoare, este una prea blândă.

3.2 În conținutul cererii de apel depuse, apărătorul inculpatului a invocat că:

- instanța nu a luat în vedere circumstanțele cauzei penale, că Casap Iurie a recunoscut vina, s-a căit sincer;

- că deși inculpatul Casap Iurie prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Central din 17.05.2022, a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, unde i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de

muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore, care a fost executată integral, instanța a condamnat inculpatul la privațiune de libertate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2023 a fost respins ca nefondat apelul avocatului Natalia Ciurac și admis apelul procurorului, casată sentința în latura aplicării pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre în latura dată potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Casap Iurie a fost considerat condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal și art. 264¹ alin. (4) Cod penal. S-a aplicat lui Casap Iurie pedepse penale, după cum urmează: în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din 28.04.2022), sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni; în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal (episodul din 06.07.2022), sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni. În baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul partial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Casap Iurie o pedeapsă penală definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În rest sentința instanței de fond a fost menținută fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a stabilit vinovăția lui Casap Iurie în săvârșirea infracțiunilor prevăzute la art. 264¹ alin. (4), art. 264¹ alin. (4) Cod penal, însă pedeapsa închisorii pe un termen de 4 luni, în raport cu circumstanțele faptei și personalitatea inculpatului Casap Iurie, nu-i proporțională.

La individualizarea pedepsei de închisoare, instanța de apel a reținut în sarcina inculpatului Casap Iurie gravitatea infracțiunilor comise (infracțiuni mai puțin grave), multiplele infracțiuni comise de inculpat, motivul și scopul acestora, de personalitatea celui vinovat (prezența anterioarelor condamnări penale, lipsa evidenței la medicii narcolog și psihiatru), de prezența circumstanțelor atenuante (căința sinceră), de prezența circumstanțelor agravante (săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză), contribuirea la examinarea cauzei penale prin recunoașterea vinei și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

Instanța de apel a reținut că inculpatul Casap Iurie, anterior condamnat pentru infracțiuni similare, nu și-a făcut concluziile necesare, n-a pășit pe calea corectării și reeducării, dar a sfidat din nou legile statului și a comis noi infracțiuni mai puțin grave intenționate, ceea ce denotă faptul, că doar pedeapsa închisorii o să-l corecteze.

Instanța de apel a menționat că a luat în considerație personalitatea inculpatului, rolul și comportamentul lui în timpul și după comiterea infracțiunilor, precum și atârănarea lui față de faptele infracționale. Circumstanțele date, au fost considerate de către instanță că indică, că corectarea inculpatului poate avea loc doar în condițiile stabilirii unei pedepse de

închisoare, cu executarea reală și la inaplicabilitatea altei pedepsei penale.

Scopurile pedepsei prevăzute la art. 61 Cod penal, de restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, instanța de apel a considerat că vor fi atinse doar prin stabilirea pedepsei cu închisoare cu executare reală.

În concluzie, instanța de apel a considerat întemeiat apelul procurorului, pe motiv că toate argumentele pe care procurorul le-a indicat în apel și-au găsit confirmare la examinarea apelului, fiind conținute în materialele cauzei și motivate pe prevederile legale.

Ca urmare, sentința necesită a fi casată în latura pedepsei, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță.

Instanța de apel a constatat că apărătorul a invocat ilegalitatea sentinței, în sensul pedepsei prea aspre, dar această afirmare nu are suport în circumstanțele cauzei și prevederile legale.

Instanța de apel a atestat că normele de procedură penală la care a făcut referire apărarea, au fost respectate, că cauza penală a fost examinată sub toate aspectele, complet și obiectiv, că părților procesului penal le-a fost oferită deplina posibilitate să-și realizeze drepturile și interesele sale și să prezinte probe în susținerea argumentelor sale, că instanța de fond și-a formulat concluziile din probele pe care le-a cercetat în ședința de judecată într-un proces echitabil pentru părți, fiind respectate prevederile art. 2 și art. 19 Cod de procedură penală, la care face referire apărarea.

Instanța de apel a ținut să menționeze că avocatul în conținutul apelului a expus mai multe poziții, dar solicitarea finală a fost aplicarea unei pedepse penale mai blânde. Aplicarea pedepsei de închisoare cu executare reală a fost motivată de către instanța de apel prin caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, personalitatea inculpatului, restabilirea echității sociale pe cât e posibil, conștientizarea de către inculpat a faptei comise și corectarea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Sanduleac Diana, prin care neinvocând incidența dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea recursului, casarea deciziei în partea pedepsei, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care lui Casap Iurie să fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Sanduleac Diana menționează următoarele:

- în privința lui Casap Iurie a fost aplicată o pedeapsă prea aspră în raport cu fapta comisă mai ales că ultimul vina a recunoscut total, a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, este învinuit de comiterea unei infracțiuni ușoare, unde pedeapsa maximă este privațiune de libertate pentru 1

an;

- în privința lui Casap Iurie a fost aplicată pedeapsa maximă pentru un termen de 1 an privațiune de liberate, fără a ține cont de faptul că ultimul a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată și pedeapsa în temeiul art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, urma să fie redusă cu 1/3.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.* Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.*

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.*

Față de aspectele de drept relevate, se impune concluzia că în situația când din cererea de recurs se desprinde un temei indicat în art. 427 Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să analizeze temeinicia hotărârii atacate, referindu-se numai la temeiul motivat de recurent și numai în cazul când acesta se regăsește în textul de lege menționat.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului ordinar rezultă că, recurentul nu invocă vre-un temei de drept concret din cele 16 prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, însă reieșind din motivarea acestuia, avocatul Sanduleac Diana, care reprezintă interesele inculpatului Casap Iurie, pledează pentru numirea unei pedepse mai blânde inculpatului.

Colegiul penal atestă că din motivarea recursului declarat, rezultă invocarea temeiurilor de recurs prevăzute la **pct. 6) și 10)** alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și anume, autorul recursului, referindu-se la situațiile în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând argumentele expuse în recurs, în raport cu decizia contestată și conducându-se de prevederile legale în vigoare, Colegiul penal constată că instanța de apel a examinat prezenta cauză penală fără careva abateri de la normele de procedură, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și argumentată și instanța s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, decizia acesteia cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și pedeapsa aplicată inculpatului Casap Iurie a fost individualizată în conformitate cu prevederile legale.

Colegiul penal consideră că în prezenta speță nu și-au găsit confirmarea criticile recurentului vis-a-vis de pedeapsa individualizată inculpatului, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor articolelor 6, 7, 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Colegiul penal atestă că instanța de apel, la individualizarea pedepsei inculpatului Casap Iurie, a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise (infracțiuni mai puțin grave), de multiplele infracțiuni comise de inculpat, motivul și scopul acestora, de personalitatea celui vinovat (prezența anterioarelor condamnări penale, lipsa evidenței la medicii narcolog și psihiatru), de prezența circumstanțelor atenuante (căința sinceră), de prezența circumstanțelor agravante (săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară sau pentru alte fapte care au relevanță pentru cauză), cât și de contribuirea la examinarea cauzei penale prin recunoașterea vinei.

Instanța de recurs consideră întemeiată concluzia instanței de apel, potrivit căreia, *Casap Iurie, anterior condamnat pentru infracțiuni similare, nu și-a făcut concluziile necesare, n-a pășit pe calea corectării și reeducării, dar a sfidat din nou legile statului și a comis noi infracțiuni mai puțin grave intenționate, ceea ce denotă faptul, că doar pedeapsa închisorii o să-l corecteze.*

Totodată, Colegiul penal reține faptul că, motivele invocate în recursul vizat au constituit deja obiect de examinare în prima instanță și în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra circumstanțelor cauzei care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*Bujnița vs Moldova, 16 ianuarie 2007, § 20*).

Instanța de recurs, fără a reitera întreaga motivare a instanței de apel, pe care și-o însușește sub aspectul stării de fapt și de drept reținute, statuează că, temeiurile invocat de către procuror, prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în cauza dată, iar decizia atacată este legală și întemeiată, ceea ce impune soluția inadmisibilității recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Sanduleac Diana în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 februarie 2023, în cauza penală în privința lui *Casap Iurie XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **13 iulie 2023**.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Daguța Sergiu

Eremciuc Ghenadie